

Mária Blšáková

Takmer
zabudnutá
LÁSKA

MARENČIN PT

Venovanie

Pri písaní tejto knižky si pri mne stál od začiatku do konca. Doslova si týmto príbehom žil, a preto ju venujem tebe, Peter Nahálka.

MÁRIA BLŠÁKOVÁ

Takmer zabudnutá láska

MARENČIN PT

Podakovanie

Moje obrovské ďakujem patrí Daniele. Jej ušiam, jej trpezlivosti, s akou počúvala nové kapitoly. Lydka, Marta, Kristínka, vám ďakujem za trefné pripomienky a pomoc pri opravách. V neposlednom rade ďakujem všetkým talentákom.

Upozornenie

Všetky nicky, ktoré sú použité v tejto knižke, sú vymyslené. Keďže denne pribúdajú nové, nemôžem zaručiť, že rovnaký alebo podobný v tejto chvíli neexistuje, no s knižnými nemá nič spoločné.

© Mária Blšáková, 2017

© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2017

Jelenia 6, 811 05 Bratislava

marencin@marencin.sk www.marencin.sk

Cover © Marenčin Media, 2017

Design © Marta Blehová, 2017

Jazyková úprava Sylvia Sachs

610. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-873-6 (brož.)

ISBN 978-80-8114-875-0 (ePub)

ISBN 978-80-8114-874-3 (PDF)

Neverila vlastným očiam. Stála uprostred...
Bože... fakt svojho.

Môj hrad, opakovala si v duchu. Priatelia a známi, ktorí o tom vedeli, si o jej kráľovstve mysleli svoje, ale načo jej kaziť radosť. Aj tak by si nedala povedať.

Položila tašku a priam zbožne sa poobzerala. Mala chuť padnúť na kolená a pobožkať zem, na ktorej stála. Adam, priateľ jej dlhoročnej kamarátky Evky, jej ako jediný povedal niečo, čo absolútne nechápala.

„Zbláznila si sa, Agáta. Načisto si sa pomiatla. Vraziť všetky prachy do takejto starej chajdy, ktorá ti s veľkou pravdepodobnosťou čoskoro padne na hlavu, a po uši sa zadlžiť... V tvojom veku by si už mohla mať trochu zdravého sedliackeho rozumu. Ešteže je v tej šope pripojenie na internet.“

K jej storočnému domčeku internet pristal asi ako krave podväzkový pás. Ku vchodovým dverám viedlo päť vrzgajúcich spráchnivených schodíkov. Typická starodávna chalupa mala na prízemí tri miestnosti. Dve veľké pivnice boli okrem malých špinavých okien celé pod úrovňou zeme. Povalu zakrývala špicatá červená strecha. Usmiala sa a vykročila. Pre istotu pravou nohou. Dočerta, zanadávala od bolesti a rýchlo strias-

la z členka osu. Noha ju pálila, ale na tvár sa jej znova vrátil úsmev. Možno to bolo uvítacie gesto, ktoré nepochopila. Preparkovala tašku do trávy o pár metrov ďalej a prešla cez dvor. Nemá sa kam ponáhľať. Veci má už tu. Čakajú na ňu naskladané len tak halabala na každej voľnejšej ploche. Vždy si myslela, že toho veľa nemá, ale za tie roky sa nazbieralo. V škatuliach od banánov boli úhladne naskladané knihy. Boli tam romány, detektívky, cestopisy, historické romány i životopisy, vďaka ktorým cestovala po svete, v čase i v iných dimenziách. Keby sa dalo zrátať, koľko času nad knihami strávila, bolo by to astronomické číslo. Často sa pri čítaní o niečom, čo jej bolo blízke či povedomé, v myšlienkach zatúlala do vlastnej minulosti, ktorá sa dala zbaľiť do jedinej igelitovej tašky. Trebárs takej, aké rozdáva zákazníkom v Tescu pri pokladni.

Vošla do polorozpadnutej kôlne za domom. Pôvodný majiteľ bol obuvník. Povedala jej to susedka, Mariška Trnkovie. To všeličo vysvetľovalo. Všade sa povalovali kopy rárohov. Šuplíky v dvoch starých skrinkách ukrývali zopár starodávnych obuvníckych náčiní. Okrem starých zhrdzavených záhradných nástrojov a kopy drôtených, na kolene vyrobených ramienok na šaty – babka bola krajčírka – tu stála i polorozpadnutá komoda. Neodolala a nazrela. Ovanula ju stuchlina. Našla v nej kúsok látok a nejaké staré oblečenie. V jednej drevenej truhlici objavila kopy starých bačkôr.

„Možno tu niekde nájdeš poklad,“ smiala sa

priateľka Eva, keď jej spolu s Adamom pomohli s prevozom celého jej majetku. „Alebo nejakú kostru, bu, bu, bú... To asi skôr,“ bavil sa Adam.

Mala rada tento uletený „biblický“ pár. Evka bola niekoľko rokov jej spolubývajúcou v podnájme v centre Trenčína. Klapalo im to skvelo, kým sa prednedávnom neodšťahovala k Adamovi. Pracovala ako sekretárka v malej firme na výrobu nábytku. Adam bol Evkin kolega a na začiatku ho nemohla ani vystáť. Viacero ľudí z okolia ich podpichovalo, že tak nejaká začína láska, čo ju vytáčalo do nepríčetnosti.

„Keby si vedela, aký je to odporný a samolúby živočích. Chodí ako páv a nadúva sa ako moriak. Keby bol pavúkom, rozpučila by som ho opäťkom a basta fidli.“ Pošúchala si dľaň o dľaň a v duchu mala ten mord už za sebou. „Myslí si o sebe, že je nadčlovek. Alebo prinajmenšom majster sveta,“ rozhorčene popisovala pred dvoma rokmi muža, ktorého teraz nadovšetko miluje. Hašterenie jej priateľov ju rozosmievalo. Áno, Adam často pôsobil arogantne, najmä keď vyrukoval na Evu s teóriami typu: „Musíš ma počúvať, lebo si z môjho rebra. A váž si to, lebo ja rebrá nerozdávam len tak hocikomu.“

Agáta vybrala z vrecka vyblednutých nohavíc kľúč. Zasunula ho do zámky, otočila a vošla...

Bolo zvláštne, že sa na tomto mieste od začiatku cítila viac doma než tam, kde sa narodila. Vlastne keby bola cynik, povedala by, že skôr vyľahla. Ako kukučka v cudzom hniezde. Vždy si tak pripadala. Jej ryšavé neposlušné vlasy neladili

s havraními, aké mali brat, mama či otec. Ani babka ich také nemala a ani nik z rodiny. Od detstva sa pohybovala v chlapčenskej spoločnosti, no jej to neprekážalo. V škole sa o nej často vpravelo ako o čiernej ovci. Paradoxne ju to tešilo. Vždy lepšia čierna ako ryšavá. Jej koníčkom bolo rúbanie dreva, rýľovanie záhrady, kreslenie, najviac však písanie básní či poviedok. Vždy mala poruke nejaký notes, do ktorého si niečo čarbala. Fantázia bola pre ňu krajinou, kam sa dalo kedykoľvek utiecť.

O otca prišli skoro. Necelý mesiac pred štyridsaťpäťkou dostal infarkt. Zlé jazyky tvrdili, že pri takej sekere, ako je mama, nečudo. Otec matkinu prísnosť vyvažoval veselosťou. Rád sa smial, vymýšľal historky, v ktorých bol vždy hlavným hrdinom. Vedel vytvoriť okolo seba zvláštnu atmosféru. S mamou tvorili veľmi nesúrodý pár. Boli ako oheň a voda. S cholerikom sa žije náročne. Z času na čas umierala, chytala sa za srdce, diagnostikovala si nevyliciteľnú chorobu... A deti – ich vreskot, neposlušnosť, neporiadnosť, vzdorovitosť ju tísli stále viac a viac do hrobu. V tejto chvíli má sedemdesiatpäť a napriek tomu, že umierala častejšie ako Spartakus s Jánošíkom v mnohých filmových i divadelných spracovaniach dokopy, doteraz sa teší skvelému zdraviu. Vždy mala radšej prvorodeného a vytúženého syna. Agáte vyhovovalo, že nie je až pod takým dohľadom. Starká, mamina mama, ju zasa zbožňovala a vynahradila jej citový deficit. Dobrácke sivé oči, nízka okrúhla postava a empatická povaha ju predurčovali na post bútlavej vrby. Nosila nabierané sukne a pod nimi biele spodničky. V skrini mala kopolu kviet-

kovaných nočných košiel, z ktorých si mohla Agáta vybrať, keď u nej zostala na noc.

V čase dospievania si Agáta predstavovala, že bude slávnou spisovateľkou, výtvarníčkou alebo sochárkou. Priam videla, ako ľudia ochkajú a zatajú dych pri pohľade na jej výtvary, dámy upadajú do mdlôb, očarené dokonalosťou nahých postáv mužských tiel, a babičky mädlia v prstoch ruženčky, odriekajúc modlitby za spásu duše Michelangela v sukni. Nakoniec si však vybrala obchodnú. Neprekážalo jej ani to, že šlo o internátnu školu. Cítila, že sa musí vymaniť a začať niekde úplne inde. Brat Juraj vyštudoval medicínu, stal sa z neho zubár. Keď dokončil štúdiá, našiel si dievča a oženil sa. Jurajova manželka Nina bola od prvého dňa stelesnením diplomacie. Agáta vedela, že to v ich rodičovskom dome určite nemá ľahké.

Po škole sa pretĺkala po podnájdoch. Konečne si mohla vybrať, s kým strávi čas – a často si vybrala samu seba. Napriek tomu mala pár priateľov. Zastávala názor, že priatelia sú rodina, ktorú si človek môže vybrať. Často si predstavovala, ako pracuje v kníhkupectve a ovoniava knižky, alebo v butiky s oblečením pre zvieratá. Napriek tomu vždy pracovala v nejakom obchode s potravinami. Až na tri roky, keď dostala prácu v drogérii neďaleko svojho privátu, ktorý zdieľala s Evou. Teraz sedí za pokladňou v Tesco a počas sobôt brigádničí záhradníctve. Presádza malé stromčeky a hrabe sa v hline. Ideálna práca, pri ktorej sa dá mať hlavu v oblakoch. Len prednedávnom

začala snívať o vlastnej záhrade s lavičkou, živým plotom, za ktorým sa opaľuje hore bez. Nečakala, že sa stane zázrak a jej sen sa raz splní. Práca s rastlinami bola úžasná. Dotýkala sa ich a nič pritom nepípalo, nevyhadzovalo žiadne nezaevidované kódy, netrhali sa jej v rukách balíčky s cestovinami.

Pri jednom výlete s priateľmi zbadala tento dom. Zima pomaly strácala moc, hoci bol ešte len koniec februára a oni neodolali dlho očakávanému slnku. Často sa prevážali na bicykloch po miestach, ktoré nepoznali. Už si nepamätá, či to povedala nahlas, alebo len v duchu: „Tu by som chcela bývať.“

Plot z doštičiek vyzeral ako po tornáde. Ošarpané fľakaté múry, starodávne okná, dvor plný harabúrd a buriny. Techno, vychádzajúce z pootvorených dverí. Jej uprený pohľad neušiel tetuške od susedov, ktorá postávala v záhrade.

„A čože, čože, dievčička, idete na návštevu?“ spýtala sa.

„Nie, to nie,“ usmiala sa Agáta, „len ma očaril tento dom. Brala by som taký.“

Guľatá ružolíca osôbka sa posunula bližšie k plotu a sprisahanecky, akoby prezrádzala rozmiestnenie jadrových hlavíc v ZSSR, zašepkala: „A viete vy, že ho mladý pán predáva? Ide kamsi do riti Paľovej, na druhý koniec sveta.“

Z rozhovoru ju vyrušili čoraz hlasnejšie pokriky priateľov. Poslednýkrát dom pohľadila očami a vysadla na svojho dvojkolesového tátoša. V ten večer bola Agáta v myšlienkach na dvore domu s rozmrveným chodníkom a štrbavým plotom.

O pár dní sa tam vybrala znova. Šla radšej sama. Nikdy nebola márnотratný typ a neutrácala ľahkovážne, no za tento dom by pokojne upísala dušu čertovi. Nechápala tu veľkú náklonnosť a nemienila sa tým zaoberať. V duchu radšej prerátavala, kalkulovala, predvídala ďalšie náklady a nakoniec sa rozhodla vybrať sa na návštevu.

Majiteľ domu Imrich mal možno dvadsaťpäť až tridsať a trojfarebné vlasy. V nose sa mu trblietal malý strieborný krúžok a ozdoby, ktorými mal obvešané uši, by mu závidel i vianočný stromček. Nohavice mal posadené hriešne nízko a na hrudi pod rozopnutou košelou mal vytetovaného obrovského motýľa. Žiadny mierumilovne vyzerajúci Emanuel, skôr niečo ako smrťhľav. Pán domu, bez toho, aby si vybral z úst cigaretu, zanôtil: „Stratila si sa, čajočka?“

Cestou si pripravila reč, ale takéto niečo nečakala. Rozosmialo ju to. Bolo ťažké dať dokopy zmysluplnú vetu, tak radšej strelila rovno: „Kúpim.“

Šibalsky sa usmial a spýtal sa: „So mnou, alebo bezo mňa?“

Po dvoch hodinách, pri hrnčeku čaju v starodávnej kuchyni, plnej dymu z večne horiacej cigarety, prebrali okrem kladov, záporov, ceny i nutných investícií aj muziku, pracovné možnosti tohto regiónu i štátu. Zabrdli aj do politiky a blížiacich sa volieb, ktoré mal Imrich na háku, lebo aj tak sa vraj nič v tomto žobrákove nezmení. Porozprával i o svojich plánoch v cudzine. Evidentne sa mu Agáta ako budúca majiteľka domu páčila. Rozlúčili sa ako starí priatelia, obaja

spokojní. Ona na najlepšej ceste získať to, po čom túži, on rád, že sa zbaví nepotrebného bremena. Dom predával so všetkým, čo v ňom bolo. Zdalo sa, že sa skôr bojí, že by ho musel vypratať. Naozaj to vyzeralo, že Agáta koná unáhlene a trochu vyšinuto, ale nebolo to tak. Už dlho túžila mať svoje miesto pod slnkom, svoje útočisko, záhradu a súkromie. Dávno vyrástla z predstavy, že sa raz šialene zamiluje a spolu so svojim očarujúcim princom si zlepiea hniezdočko ako dve lastovičky. Jej citový život bol ako reklama na katastrofu. Neočakávala, že sa to zmení – a vlastne už ani nechcela. Od začiatku, ako jej pohľad padol na dom, cítila podivné puto. Akoby ju vábil, presviedčal, že len tu bude šťastná.

Celý najbližší voľný víkend presedela na internete. Vyhľadávala domy podobného vzhľadu a veľkosti, porovnávala ceny. Zisťovala cez kamarátku Zuzanu, ktorá pracuje v banke, možnosti úverov. Spojila sa s bývalým susedom, šikovným chlapom, ktorý má malú stavebnú firmu. Potrebovala poznať približné náklady na najnutnejšie opravy. Rozhodne do tejto životnej zmeny nechcela skočiť po hlave. Šlo o jej budúce kráľovstvo, o jej hniezdo, ktoré si zlepie aj bez lastovičiaka.

Nasledujúce dni boli oveľa ťažšie ako v jej predstavách. V živote by nemyslela, že prejde toľko úradov. S Imriškom sa nakoniec dohodli na veľmi rozumnej cene, pod podmienkou, že keď pôjde okolo, bude mať u Agáty kávičku a teplé slovo zadarmo.

Sadla si na starodávnu sedačku a nohy vyložila na stolík oproti. Na ľavej mala šatkou priviazanú rozkrojenú cibuľu. Kdesi čítala, že to pomáha zmierniť opuch. Napriek malej galibe sa cítila božsky. Rozhliadala sa okolo seba a tešila sa, že strávi prvú noc vo svojom dome. Imrich bol už vyše mesiaca preč, napriek tomu stále cítila cigaretový puch. V niektorej zo škatúľ má sviečky a fľašku vína, kúpenú na túto chvíľu. Vstala. Otvorila starodávny kredenc a vytiahla dva horčičiaky. Zapálila sviečku, naliala do oboch pohárov a znova sa usadila. Dnes nebude piť sama. Pripije si na túto výnimočnú chvíľu so svojím druhým ja, tým z minulosti. Chytila pohár a štrngla o ten druhý. „Na zdravie, Agáta!“

„Na tvoje srdiečko. Nech sa ti darí v novom živote.“

Ráno ju prebudil čudný zvuk. Chvíľu jej trvalo, kým ho identifikovala. Mariškin kohút hlásil nový deň. Čakala na ňu kopa práce. Rýchlo sa prezliekla do najzodranejších teplákov, postavila vodu na kávu a rozhodla sa, do čoho sa pustí najskôr.

Krátko po jednej dal o sebe vedieť žalúdok. Poobzerala sa okolo seba. Kuchyňa ušla, hoc mohlo byť aj lepšie, ale všetky police, okná i dlážky boli umyté. Dokonca zistila pôvodnú farbu sporáka. Vybalila hrnce, šálky, poháre a pár vecí, ktoré k domovu patria. Záclonu na starodávnu garnižu doslova inštalovala. Kým kúpi novú, postačí aj tá. Na stôl prestrela obrus a pripravila si jednoduchý obed. Táňa, jedna z jej priateľiek, raz povedala: „Domov je vtedy skutočným domovom,

keď je v ňom televízor.“ Telka ešte stála v prednej izbe na zemi, ale aj na ňu dôjde. Zatiaľ jej stačilo malé rádio, ktoré si kúpila pred rokmi na Vianoce. Zdalo sa, že odvtedy prešli desaťročia.

Zvláštne, ako sa vie život rýchlo zvrtnúť. Ako šikovný atlét na hrazde. Vybavila si čakanie na Petra. Na to, či sa neozve. Na pocit samoty a na šok, ktorý o pár mesiacov zažila. Bola zamilovaná až po uši, ale práve v tejto chvíli jej došlo, že vtedy bola osamelá viac ako teraz, keď je naozaj sama.

Koniec apríla priniesol nezvyčajne teplé počasie. Vybehla na dvor, zozbierala do plastového koša uschnutú bielizeň a zvažovala, či sa pustiť do špajze, alebo „parádnej izby“. Tak obývačku volala jej babka. A nechodilo sa do nej len tak, pre nič, za nič. Slúžila na usadenie špeciálnych návštev. Napríklad keď zavítali pán farár. Vtedy došlo aj na krásne poháre a otvorila sa aj fľaštička. Čo tam po tom, že nebolo omšové. Farár, na ktorého si Agáta veľmi dobre spomínala, bol skromný, nenáročný človek a vypil všetko, čo sa nalialo. Kostolom sa potom niesli jeho prapodivné spevy. Deti do seba štuchali a chichúňali sa. Agáta veru nie. Z domu mala vštepené, že za také niečo skončí v pekle. Podľa mamy mala toho na rováši už aj tak dosť.

Rozhodla sa pre špajzu a toto jej rozhodnutie ju stálo niekoľko hodín ďalšej práce. Keď vynášala pred dom staré kompótové fľaše, spomenula si na Evinu zmienku o poklade. Bohvie, čo všetko obsahujú. Možno nejaký elixír mladosti či afrodi-ziaká. Ktovie, prečo si naškrečkovali toľko zásob. Možno to bol koníček domácej panej a podstata

konzervovania jej unikla, alebo v detstve trpela hladom a podvedomie ju nútilo zavárať nové, i keď stáli v komôrke staré fľaše. Už sa zmrákal, chystala sa otvoriť niekoľko kompótových fliaš a vyliat obsah do vedra, keď začula zo susednej záhrady: „Haló, haló...“

Zodvihla hlavu.

„Agátka, a nebudí vás tá moja pačmaga hrebenatá, keď tu ráno kikiríka?“

Bolo jasné, že nejde o kohúta, ale o nadviazanie rozhovoru.

„Ale kdeže, každé miesto má svoje zvuky. Niekde sú to klaksóny, dupot nôh nad hlavou, hádky susedov, zvuk vrtačky, hlasná hudba... Váš kohút úplne skvelo zapadá do tejto idylky s čistým vzduchom a vôňou zeme i trávy.“

„A... čože to porábate s tými zaváraninami?“

Agáta podišla k plotu a pustila sa do vysvetľovania. Za domom jej priatelia pomohli vyhlbiť jamu. Spoločne ju obložili kameňmi. Bude tam priestor na kompost. Tam skončia zajtra všetky staré kompóty a prihodí sa pokosenou trávou z dvora, ak Adam dodrží slovo a príde. O nejaký čas kompost využije na obohatenie pôdy v záhrade. Susedke sa odpoveď páčila. Uhladila si dedečónovú fertušku a pridala, aká je „éj veľmi rada, že bude mať takú súcú susedku“ a ešte, škrabkajúc sa za uchom, tuho rozmýšľajúc nad tým, čo sa to len chcela spýtať, ahá – „a, dievčička, frajera máte?“

Adam dobehol, ako sľúbil, hneď zrána. Susedka bola práve v kostole. Vedela zanadávať ako pohan,